

[Aksel Larsen.]

løst i den kommende Overenskomstsituation. Jeg vil advare imod, at man i denne Overenskomstsituation paa ny enten lader Regering og Rigsdag gribe ind for at lægge Loft over Lønningerne og forhindre Arbejdstidens Forkortelse eller betjener sig af Forligsmandslovens Sammenkædningsbestemmelser og Arbejdsmandsforbundets Hovedbestyrelses kompakte Majoritet. Det lønner sig ikke, og det gaar ikke. Strejken af Arbejds mændene hos Burmeister & Wain viser tilstrækkelig tydeligt, hvordan Stemningen er. Man har spændt Taalmodigheden til Bristepunktet, og nu lader Arbejderne sig ikke længere spise af med Talemaader om, at vi er i samme Baad, og at der skal ofres for Helhedens Vel. Men vi bemærker ganske vist, at samtidig med at Landstingsmand Hauch har staaet i Aarhus og formuleret det store Landbrugs arbejder- og husmandsfjendske Program, stod, som sagt, en af dansk Industris Førstemænd, Ingeniør Højgaard, i Handels- og Kontoristforeningen og formulerede Industri- og Bankkapitalens økonomiske Program. For Ingeniør Højgaard, talte ikke blot om Oprustning og Grænsespørgsmaal, som man vil give det Udseende af i den officielle Debat. Nej, Ingeniør Højgaard sagde: Det gaar ganske vist godt i Industrien, men saa er det glædeligt, at Industrien er klar over, at de indvundne Penge maa endelig ikke bruges til forøget Forbrug; det skal forstaas saadan, at Arbejderne maa for alt i Verden ikke faa mere Smør paa Brødet, men Pengene skal bruges til Henlæggelser og Konsolidering. Saa snart man kan paavise Vanskeligheder for Industrien eller faldende Priser, møder Industriherrerne frem med Krav om Lønreduktioner, men nu, da Priserne ryger i Vejret og Industrien har Fortjenester, som snart sagt den vildeste Krigstid ikke kunde opvise Magen til, siger man: Nu gaar det endelig ikke, at disse Penge bliver brugt til forøget Forbrug, de skal udbetales til Aktionærerne eller henlægges, saa at Aktionærerne kan være sikrede i de kommende muligvis magre Aar. Ja, dermed er Linierne trukket op. Fagbevægelsen ved, hvad den har at rette sig efter, og man burde ogsaa vide, hvor megen Værdi Forslaget fra den Side om en national Samlingsregering har.

Ingeniør Højgaard beskæftigede sig ogsaa med Arbejdsløsheden og havde et fuldt færdigt Program. Han vilde ikke røre ved Tysklandstraktaten, han vilde ikke have Arbejdstiden forkortet, han vilde ikke have skaffet Landbruget Mulighed for at betale ordentlige Lønninger til sine Ar-

bejdere, men han vilde have oprustet, saa blev der Brug for Arbejdskraft til at bygge Fæstningsværker, hvilket som bekendt gøres af Jern og Beton, det hører til Entreprenørfaget. Han vilde have gravet Kanaler, det hører ogsaa under Entreprenørfaget; han vilde have bygget Landeveje og Broer, det hører tilfældigvis ogsaa til Entreprenørfaget. Ingeniør Højgaards samfundsmæssige Uegennyttighed viser sig paa heldig og tilfældig Maade at falde sammen med Ingeniørfirmaet Højgaard & Schultz's personlige og kapitalistiske Interesser. Saa vilde han endelig have Arbejderungdommen sendt ud for at opdyrke Heder og foretage lignende Ting. Dette sidste smager i meget høj Grad af et Foretagende, man gennemfører i Tyskland, som karakteriseres med det ene Ord Arbejdstjeneste. Og det er vel ikke for meget sagt, at samtidig med at Hauch paa det store Landbrugs Vegne staar og paa et Omraade arbejder hen mod Tyskland, staar paa den anden Side Højfinansens og Industriens Repræsentant i København og opruller et Program, der i mange, mange Henseender ligger paa nøjagtig samme Bølgelængde som Programmet for Hitler-Tysklands 4 Aars Plan. Her har vi altsaa, hvad Reaktionen og Overklassen i dette Land kan tænke sig, og der er ikke andet at gøre over for dette Program end at opstille et Program for den arbejdende Befolkning, eller man maa for min Skyld gerne kalde det et Program for Demokratiet. Det maa beskæftige sig med de Spørgsmaal, jeg har talt om. Jeg har holdt en Mængde Møder i den senere Tid og oprullet dette Program for Befolkningen: Indskriden mod Landbrugskrisen ved Gældsnedskæring, Lønforhøjelse til Arbejderne til Dækning af Prisstigningen, forbedret Sociallovgivning, Prisregulering, ikke blot paa Papiret, men i Virkeligheden, Afskaffelse af de indirekte Skatter, der skaber Værefordyrelse for den forbrugende Befolkning, o. s. v., og jeg har overalt mødt den største Forstaaelse. Overalt er Socialdemokrater og radikale Mennesker staaet op og har sagt: Ja, men det dér er jo egentlig det samme, vort Parti skulde have paa sit Program og skulde gennemføre. Jeg har desværre i saadanne Situationer ikke kunnet sige: De er ogsaa i fuld Gang, de har Flertal i Landstinget, og de udnytter det. Jeg har maattet sige: Ja, jeg ved, det er rigtigt, men jeg ved ogsaa, at hidtil har det skortet paa Handling fra Regeringens Side. Saa er det, jeg siger: Det er Handling, der skal til. Et saadant Kriseprogram er økonomisk gennemførligt. Det vil kunne faa Tilslut-